ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BU SAYIDA:

İzmir'in Kurtuluşu

Sayı: 15

50 Krş.

—Kaçın, Türkler geliyor!

ACAR balina AVCISI

Dünyanın 4 Köşesinden

KEDİLER NEDEN TÜYLERİNİ KABARTIRLAR?

Bir kedi, korktuğu veya kızdığı vakit, daha irî ve dolayısiyle daha tehlikeli görünmek için, vücudündeki ve kuyruğundaki tüyleri havaya diker. Kedi bunu, tıpkı bizim gibi, adrenal guddelerinin bir ifrazatının yardımiyle yapmaktadır. Korkudan tüyleriniz diken diken olduğu vakit, vücudünüzün mekanizması, gerek modern kedinin, gerekse sizin milyonlarca yıl evvelki müşterek atalarınızdan tevarüs ettiğiniz bir iri gözükme ameliyesini tekrar ediyor demektir.

İNSAN AÇIK DENİZDE NE KADAR YAŞIYABİLİR?

133 gün müddetle küçük bir salla Atlantiğin ortasında dolaşan Çinli bir denizci bu sahada rekor kırmıştır. Kurtarıldığı vakit, pek bitkin halde olmasına rağmen, yaşıyarak geçenleri anlatabilmişti. Denizcilerin tecrübeleri, susuz kalan bir adamın dört günde çılgına döneceğini, 12. günün sonunda ise öleceğini göstermektedir. Çinli denizci, yaşıyabilmek için yağmur suyu içmiş ve balık avlamıştı. II. Dünya Savaşı esnasında dört Amerika'lı havacı, 83 gün müddetle Pasifik Okyanusu sularında dolaşmalarına rağmen, hayatta kalmışlardı.

Sevgili Okuyucularımıza AÇIK MEKTUP

Her hafta sizlerden yüzlerce mektup alıyoruz. Kiminiz gönderdiğiniz yazıların, şiirlerin neşrini istiyor, bazılarınız, bulamadığınız veya alamadığınız eksik ÇOCUK HAFTASI sayılarını istiyor, bir kısmınız da, ŞEREF KÖŞESİ'nde, neşredilmek üzere yolladığınız resimlerinizin hâlâ basılmamış olduğunu görmekle duyduğunuz üzüntüyü bize yazıyorsunuz. Hattâ bu üzüntüye anneleriniz, babalarınız bile katılarak, bize mektup yazıyorlar, gönderdikleri resimlerin ne zaman neşredileceğini soruyorlar.

Şimdi bütün bu hususlar hakkında sizinle açık bir konuşma yapalım:

Bize yazı ve şiir gönderen okuyucularımıza:

Elinizde tuttuğunuz mecmua, bu sahada senelerce çalışmış, gerek basın âleminde, gerek meslekî sahalarda isim yapmış ağabeyleriniz, öğretmenleriniz tarafından binbir itina ile yazılıp hazırlanmaktadır. Mecmuamızın gayesi, Türk çocuklarına, Türk milleti için olduğu kadar, anneleri, babaları ve öğretmenleri için de hayırlı olan bilgileri vermektir. Zaten pek mahdut olan sayfalarımızı, mümkün olduğu nisbette, bütün okuyucularımıza faydalı bir şekilde sunmak zorundayız. Bu yüzden, sevgili okuyucularımızın, içlerinde hakikaten birer kıymet ifade eden yazı ve şiirlerini, maalesef bu düşünce ile neşredemiyoruz. Mamafih, ilerde okuyucularımız arasında bir resim ve şiir yarışması yapmayı düşünmekteyiz. O zaman şartlarımızı ilân edecek ve bütün sevgili okuyucularımızı bu yarışmaya davet edeceğiz.

Şeref Köşesi'ne resim yollayan okuyucularımıza:

Mecmuamızda açmış olduğumuz ŞEREF KÖŞESİ, tahminimizin üstünde bir alâka görmüş bulunmaktadır. Hiç şüphesiz ki, bundan, sınıflarını (pekiyi) derece ile geçen kardeşlerimizin ebeveynleri kadar, bizler de gurur ve iftihar duymaktayız. Fakat resimlerini bize gönderenlerin yekûnu o kadar çok ve elimizde neşredilmek üzere sıra bekleyen o kadar fazla resim var ki, birçok okuyucularımız aylarca beklemek zorunda kalacaklardır. Sevgili okuyucularımız müsterih olsunlar, bize, okul başöğretmenlerine tasdik ettirerek yollayanların resimleri behemehal basılacaktır. Ancak hepinizin biraz beklemesi icap ediyor.

Bizden kitap veya mecmua isteyen okuyucularımıza:

Bazı okuyucularımız, bizden neşriyatımız olan herhangi bir kitabı veya ÇOCUK HAFTASI'nın eski sayılarını isterken, bedellerini göndermeyip, (Ödemeli olarak) yollanmasını rica ediyorlar. Belki sevgili okuyucularımızın birçokları bilmezler. Ödemeli muamele, hem çok masraflı, hem de çok külfetlidir. Meselâ, değeri 50 kuruş olan bir nüsha ÇOCUK HAFTASI, şayet bir okuyucuya ödemeli olarak yollanırsa, bu mecmuanın gönderme masrafı, değeri olan 50 kuruştan daha fazlaya malolur. Onun için, sevgili okuyucularımızdan rica ederiz. Her ne suretle olursa olsun BİZDEN ÖDEMELİ MUAMELE TALEP ETMESİNLER. Ödemeli muamele yapmadığımız için yüzlerce okuyucumuzun taleplerini yerine getiremedik. Eğer eksik sayılarınız varsa, veya herhangi bir neşriyatımız olan kitabı istiyorsanız, ya bedelini POSTA HAVALESİYLE veya DAMGA, yahut POSTA PULU olarak taahhütlü bir mektupla bize yollayınız.

Cilt kapaklarımız hakkında:

Mecmuamızın birinci cildi gelecek hafta çıkacak 16 ncı sayımızda tamamlanmaktadır. Daha önce de bildirdiğimiz gibi 1-16 sayılarımız birinci, 16-32 sayılarımız da 2 nci cildi teşkil edecektir. Ondan sonra, yani 33 üncü sayımızdan itibaren her 13 sayı bir cilt olacaktır. Birinci cildimizin cilt kapakları 4 renkli olarak hazırlanmıştır. Taşradan cilt kapağı isteyen okuyucularımızın bize 175 Kr., mecmualarını göndererek ciltletmek isteyenler de 250 kuruş göndermelidirler.

İstanbul'da oturanlar, cilt kapakları 125 kuruş vererek idarehanemizden alabilecekleri gibi 200 kuruş mukabilinde de ciltlerini yaptıracaklardır. Ödemeli muamele yapmadığımız için, cilt bedellerini mutlaka posta havalesiyle veya damga ve posta pulu olarak yollamanız lâzımdır.

Hoşçakalın sevgili okuyucular.

Karındaşım

OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI - 15 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

— Bize ateşte çevrilmiş bütün bir kuzu getirin, diye buyurdular.

Kebapçı, balık yırığı gibi cılık gözleri ile onları süzdü:

— İkiniz bir kuzu mu yiyeceksiniz?

— Hayır, iyimiz iki kuzu yiyeceğiz. Çok mu buldun?

— Bir kırlangıç çorbası nenize yetmezdi? diye düşünmüştüm.

— Kırlangıç çorbasını babana yedir pis köpek, biz herbirimiz birer kuzu yiyecek kadar açız. İlle bir kuzu yutmazsak başaracağımız işleri de bitiremeyiz.

Birden Allak, kafasını büyük bir arpakçı edası ile salladı:

— Önce aş, sonra savaş! dedi.

Arkasından ördek vaklaması gibi bir ses kanımızı dondurdu.

— Aslı kulağa daha hoş gelir; önce aş sonra oynaş!

Gerimize döndüğümüz zaman ipekli entarisi üstüne çelik bir zırh geçirmiş, ekşi suratlı bir Çinli'nin sarı dişleri ile ağız ağıza gelerek geri çekildim.

Fakat Allak gurbette dayısını görmüş keloğlan gibi yılışmak istedi, sonra gözleri korku ile bulandı, Earsak'a baktı. Sarsak, arkadaşından daha pişkin çıktı, bataklığa dalan kaz yavruları gibi balıklama Çinli'nin eteklerine doğru daldı, başladı şapur şupur öpmeğe.

Isırık otu yüzlü Çinli, bu ördekvari yaltaklanmadan hoşlanmış gibi Sarsak'ın artık kel olmuş başını okşadı ve başın bitimindeki saçlara doğru kaydı. Asıl kepazelik o zaman koptu. Bu eğreti saçlar Çinlinin elinde kalıvermişti.

— Saçlarınız da sözleriniz gibi Türkleşmiş, dedi. Deminki atasözünü Türklerden mi öğrenmiştiniz sayın (Al-Ank)?

Allak da, biz de onun eski adını çoktan unutmuştuk. Fakat şimdi korkunç hakikat ile karşılaşıyorduk. Allak'ın sorgusunu karşılayamadığını görünce ısırgan otu yüzlü Çinli, hâlâ eteklerini koklamağa çalışan Sarsak'ın burnuna pabucunun ucu ile bir tekme atıp geri itti.

— Bakın hele, ben sizin, herbiri kulağa saz sesi gibi hoş gelen Çinli adlarınızı değiştirip, kulakta gök gürültüsü gibi patlayan yeni Türk adları aldığınızı unutmuştum. Neydi senin yeni adın (Sa-huvang)?

Sarsak boş bulundu:

— Sarsak, dedi.

— Demek senin adınla alay etmişler, Türkçede sarsak diye elin durmadan çanak çömlek kıran alık erlere derler.

Bu konuşma sırasında yüreği oynayan Sarsak, şaşkınlığından önündeki pirinç çanağını devirip kırdı. Çinlinin nekadar suratsız olursa olsun, hiç olmazsa yanlış konuşmadığı anlaşıldı.

Sonra Allak'a döndü:

— Ya sizin adınız sayın (Al-Ang)? dedi. Aklımda yanlış kalmamış ise Allak oldu. Bu da Türkçede alık yani aklı kıt oğlanlara takılan bir ad, seninle de alay etmişler.

Artık daha çok kendimi tutamadım:

— Ya senin adını da değiştirdikse, dedim.

Çinli yeni görmüş gibi bana baktı. Yüzünde şarlılara vergi sahte saygılar uçuşarak yere eğildi, minicik sıçan elile göğsümü okşadı:

— Gelecekte Çin Hakanlarının en ünlü arpakçısı ocağına iman ettiğimiz sayın duygulu ve ünlü Doğan Bey bir buyruğunuz mu var?

Çinlilerin şaklabanlıkları karşısında şaşırmış görünmemeğe alışmalıydım.

— Senin adını da değiştirdiğimizi bildiriyorum, dedim.

— Yeni adımı öğrenmekle Tanrıların en şen ve esen kulu olacağım?

— Senin yeni adın (Isırık Surat)!

— Pek şirin bir ad değilse de acaba kimi ısırarak bu ada lâyık olabildim, kerem etseniz de öğrensek?

— Yüzünde bir sırtlan kılıfı örtülü, konuştuğun nerkesi ısırıyormuş gibi bir halin var!

... Sonra gözleri korku ile bulandı.

— Çok güzel! Sizin büyük Çin Hakanımıza yarar bir arpakçı olabileceğinizi kestirmekte yanılmamışım. Evet ısıracağım, hem de şimdi ve burada. Çin hakanlarına ve yurtlarına ardlarını dönüp, dostluk sözlerini, kulluk ile uşaklıklarını unutanları şimdi ısıracağım. Fakat bir sırtlan gibi değil, sizden öğrendiğimiz düzen üzerine aç bir kurt gibi birden saldırarak ısıracağım.

Sonra biz daha (Ne oluyor?) demeğe kalmadan elini havaya kaldırdı. Çevremizi, kırk kargılı savaşçı sardılar.

— Sizin takmak lûtfunda bulunduğunuz (Isırık Surat) adından önceki adımı öğrenmek dileğindesiniz gibi geliyor bana!? dedi.

Ben durumun kötülüğüne bakıp, arpacı kumrusu gibi düşünceye dalmış, Sarsak ve Allak budalaları ile yola çıktığıma çıkacağıma bin kerre pişman olmuştum.

Isırık Surat, Allak'a döndü:

— Beni başbuğunuza tanıştırır mısınız sayın Alık dostumuz?

Allak önce kıpkırmızı kesildi. Bu şaşkınlığını gösteriyordu, sonra kabak kavunlar gibi mavimtrak bir renk aldı yüzü, ağzı büzüldü, bu da Allak'ın kendine gelmeğe başladığını belirtiyordu, saygı ile eğildi:

— Siz ey!! Kendilerine olgun bir armut gibi çürümüş ile ballanmış arası bir yumuşaklık içinde sunduğumuz, eski Türk, yeni Çin hakanlığı arpakçı çırağı Doğan Beye tanıtmakla serinlediğim, şenlendiğim sayın ve ünlü başbuğumuz (Li-Küvang-Li), göz kamaştırıcı Çin hakanımızın, çaşıtbaşı (*) ve herkesin yoldaşı sayı iki kerre (Li).

Allak bu gülünç sözlerden sonra bana döndü, gözlerinde beni ordacıkta parçalayıp yutmak isteyen bir sansarın kanlı parlaklığı vardı.

— Sizi, nasılsa bir savaş meydanında bir gün aç kartallara yem diye bırakacağımız sevgili başınızdan ayırmamak için böyle gerekiyordu Doğan Bey, dedi. Sizi sayın başbuğumuz (Li-Küvang-Li)...

Ben hemen tamamladım.

— İki kerre (Li)...

Burada Allak, Isırık Surat ile ben ve Sarsak saygı ile yerlere kadar eğildik, biribirimizi selâmladık. Bir orta oyunu oynanıyordu, amma başa konuşan ve tutuşanları belli değildi. Çinde yapacağım bir yanlışlığın-Oğuz Han'ın bütün hayatını değiştireceğini düşünerek, ben de her Çinli gibi iki yüzlü olmayı aklıma koydum.

Isırık Surat, diğer adı ile Sayın (İki kerre Li), doğrulurken bizi bir kere daha sınamak istiyormuş gibi çipil gözleri ile süzdü:

— Saygı değer ve ulların ulusuğ büyüklerin büyüğü Çin hakanı kullarına elbette çıplak (Oğuz) yalabığından daha fazla birşeyler verebilir, dedi. Gobi çölünde insanlara kullukları karşılığında dört tüysüz keçi ile bir uyuz at armağan ederler amma, bu diyarda kullarına hakanlar ve başbuğları her getirecekleri iyi haberlerin kelimesine bir altın, her başaracakları işin tanesine bir deve yükü altın verirler, öyle değil mi (Al-Ang) dostum?

Allak, ağlamak ile sırıtmak arası ekşi bir yüzle, yırık ağzını kulaklarına kadar yaydı.

(Devamı gelecek sayıda)

(*) Çaşıt = Casus demektir.

ÇOCUKLARIMIZA

AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Çocuklar Müslüman Doğarlar

GEÇEN HAFTA sizlere (Müslümanlığa giriş) hakkında söylediklerimi herhalde yerine getirmişsinizdir. Eğer bu ŞAHADET ve İMAN şartını hakkile yerine getirdinizse ne mutlu size. Anneniz, babanız size bu yolda öncülük ediyor ve onlar bu BAŞLANGIÇ vazifelerini iyice yapıyorlarsa ne mutlu onlara.

Olabilir ki evinizde ve çevrenizde bu ana kadar İslâmın bu ilk şartı size belletilmemişse mahzun olmayınız ve kendi kendinize: «Ben müslüman değil miyim; nasıl ve ne zaman müslüman olacağım?» diye üzüntülere kapılmayınız.

İnsanlar HAK dininde, yani müslüman olarak doğarlar. Bebekler ve çocuklar, yani gençlik çağına ermemiş olanlar bizim dinimizde, din esaslarımızda MÜSLÜMAN'dırlar. Hattâ bunların ana ve babaları başka dinlerde olsalar dahi. Bu nokta çok mühimdir.

Müslümanlığın icapları çocuk büyüdükçe başlar ve çoğalır. İyice aklıbaşına geldiği zaman vazifeleri ciddiyetle başlar. Benim okuyucularım olan sizler Kelime-i Şahadet ile Amentü'yü okumanız, yanlışsız söylemeniz, anlamını iyice bilmeniz zamanı çoktan gelmiştir. Bunda kayıtsızlık olamaz. Bu noktadan başlayarak iyi insan, imanlı insan olacaksınız veya dünyadaki ilk hâtalarınız ve dolayısiyle günahlarınız başlamış olacak... Allah hiç birimizi doğru yoldan ayırmasın.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

At sahibine göre kişner

ATIN değerini gösterecek olan binicisidir. En iyi bir at, kötü bir binici altında cevherini gösteremez. Fakat iyi bir binici, bindiği atın cevherini, değerini çabucak keşfedip ona göre hareket eder. İyi at da, kötü at da binicisinin değerini veya acemiliğini derhal anlar ve ona göre vaziyet alır. Binici mükemmel ise atın da şevki gelir ve keyifli keyifli kişner. Değilse onu sırtında atmağa bakar.

Bu ata-sözünün bir diğer anlamı da: Bakımlı at, daha iyi kişner; bakımsız at, zayıf ve miskin olur. Bu da kişneyişinden anlaşılır.

Ay Alioğlu

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Okul Malzemeni Hazırla

YAZAN: SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,

Az zaman için ayrıldığınız bir yere dönerken oraya ait hatıralar aklınıza gelmeğe başlamaz mı? Şimdi oraya dönüyorsunuz. Tanımadığınız birisinin yanına giderken üstünüze, başınıza bakar, kendinize çekidüzen vermeğe çalışırsınız ya! İşte bu ayın ortasında ilkokullar, sonunda da ortaokullar açılacağına göre bir az toparlanalım. Daha tatil günlerimiz olmakla beraber yine derlenip toplanmamız lâzım. Piknik yaparken; ekmek, yemek ve sepetimizi hazırladığımız gibi, okula ait malzemeyi şimdiden düşünmek, tedarik etmek iyi olur. Topu, tüfeği olmayan bir er nasıl savaşa giremez, puslası bulunmayan bir vapur sefere çıkamazsa; kâğıt, kalem, lâstik, boya ve kitabı almadan okula gidemezsiniz. Bunları hazırlamak için okulların açılma zamanını beklemeyiniz. Bir söz vardır (Sona kalan, dona kalır) derler. Ne kadar doğrudur. İşlerini sona bırakırsan sıkıntı çekersin.

Yurdumuzun büyük şehirlerinde, hele İstanbul'da okuyan arkadaşlarınız kullanacakları malzemeyi okulların açılma zamanına bıraktıkları için çok yoruluyor ve vakit kaybediyorlar. İstanbul'da Ankara Caddesinde bu arkadaşlarınızın kuyruk olduklarını, öğle ve akşamları kırtasiye ve kitapçı dükkânlarının kapılarında uzun zaman beklediklerini kaç defa görmüşümdür.

İlkokulun ilk sınıflarında olan kardeşlerinize birşey diyemeyiz. Onlar daha alış-veriş işini beceremezler, kendilerine lüzumlu eşyayı büyükleri alır. Fakat son sınıfta bulunanlar hele ortaokuldakiler işlerini kendileri yapması, hem de zamanında yapması lâzımdır.

Belki bilmezsiniz. Kullandığınız kalemler, yazdığınız defterler, okuduğunuz kitaplar elinize gelmek için ta tatilin başında, hattâ daha tatile girmeden evvel hazırlanmaktadır.

Matbaalar kitapları forma forma gece gündüz basarlar. Basılan kâğıtlar ciltçiye gider, kaplanır, kesilir. Sonra paket paket hazırlanır, kitapçılara gönderilir.

Defter yapmak ta zordur. Ayrı özelliği vardır. Bazı defter düz, bazıları çizgili olur. Düz kâğıtlar matbaada basılmak suretiyle çizgilenir.

Kırtasiyeciler yaz aylarında kalem, boya, lâstik ve diğer malzeme hazırlıklarile uğraşırlar. Eğer okullar açılmadan buralara gidersen tenha tenha işini yapar, istediğini bulursun. Geç kalırsan çeşit kalmaz, dolaşır, yorulursun.

Okul çantalarını da unutmayınız. Kullandığınız arka ve el çantalarını yenilemek isterseniz yine bu günlerde beğenerek almanız iyi olur. Sonraya kalırsan hem beğendiklerini bulamaz, hem de daha pahalı alırsın.

Ders yılı bittiği günlerde öğretmenleriniz sizlere hangi kitabı alacağınızı söylemişlerdir. Onun için bu boş günlerde kitaplarınızı muhakkak almanız doğru olur. İlerde kitap kalmayabilir, yeniden basılıncaya kadar veya kitapçıya getirilinceye kadar zaman geçer. Bazı okulla, okul malzemesini kendileri alarak satıyorlar. Ayağınıza kadar gelen bunları oradan almanız hem kolaylık, hem de kurulan kooperatifi ilerletmek, kazandırmak bakımından iyi olur. Zaten okuyacağınız kitaplar bellidir. Bir hatırlayalım:

İlkokulda: Okuma, Dil Bilgisi, Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi, Tabiat Bilgisi, Matematik, Aile Bilgisi, Din Bilgisi.

Ortaokulda: Okuma, Dil Bilgisi, Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi, Tabiat Bilgisi, Yabancı Dil, İş Bilgisi (El-iş) (Ev-iş) (Ticaret-iş). Yalnız ortaokulların ikinci sınıfında ayrıca Fizik, üçüncü sınıfında da Kimya dersi okutuluyor.

Ders kitaplarının birçok yazarlar tarafından yazılmış olanları vardır. Öğretmeniniz okuyacağınız kitabın hangisinin olacağını size söylemiştir. Bulamazsanız. Bulamazsanız yok. Anlattık ya! Şimdiden işe başlarsan hepsi hazır dedik ya!

— Efendim, daha vakit var. Kitap, defter, kalemleri aldım, öteki günlerim ne olacak? deme, sonra Çin İmparatoru olursun.

Tren şirketlerinden biri Çinde tren işletmek, demiryolu yapmak için zamanının imparatoruna başvurur. Trenin hızlı gittiğini, çok insan ve yük taşıdığını, en önemlisi zamandan kazanılacağını, meselâ bir aylık bir yere, bir günde gidileceği söylenir. İmparator düşünür, düşünür:

— Hepsini anladım iyi, fakat işler bir günde olunca öteki yirmidokuz günde ne yapacağız? der.

Sevgili çocuklar, okul çağında edindiğiniz alışkanlıklar hayatta işinize yarar, çalışmalarınızı kolaylaştırır. Zamanınızın kıymetini biliniz.

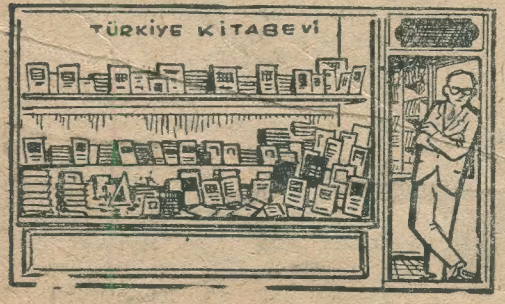

Tatil zamanında kitapçı.

Okullar açılınca kitapçı.

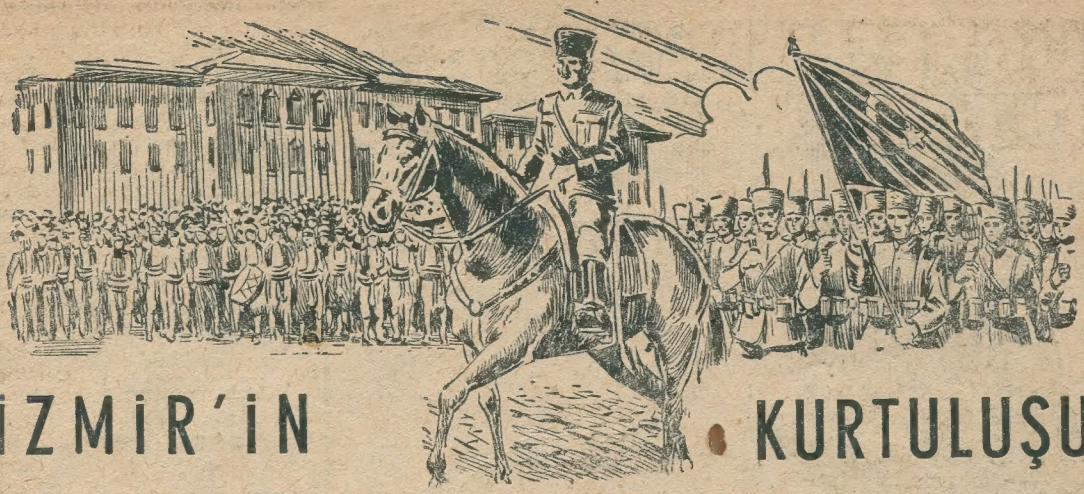

İZMİR'İN KURTULUŞU

Bundan 36 yıl evvel, 9 Eylül 1922 de, Türk ordusu güzel İzmir'e girerek, Anadolu'yu işgale yeltenen son Yunan askerlerini de denize dökmüştü.

26 AĞUSTOS 1922 sabahı Gazi, Kocatepe'de hazır bulunuyordu. Saat 5,30 da ilk top gürledi ve Başkumandanlık Meydan Muharebesi böylece başladı.

İki gün içinde, ecnebi zabitlerinin «Bu müstahkem mevkileri kimse alamaz» dedikleri siperler aşılmış, 30 Ağustos'ta Yunan sürülerinin Başkumandanı General Trikopis de dahil olmak üzere büyük bir kısmı esir edilmiş ve Türk askeri İzmir istikametinde yatağından taşan coşkun bir sel gibi akmağa başlamıştı.

İngilizlerin beslediği, silâhlandırdığı Yunan ordusu dehşet içinde kalmış, can kaydına düşmüş, sırtını çevirmişti artık.

Askerlerimiz birçok kollardan güzel yurdumuzu tarayıp palikaryaları gurup gurup esir ederek durmadan ilerliyordu. Düşman elinden geldiği kadar etrafı yakıp yıkarak, yurtlarında kalmış olan vatandaşlarımızı öldürerek, şerefsiz ve yüzsüz bir halde kaçıyordu.

Ordular, ilk hedefiniz Akdenizdir, ileri!

Emrini alan yağız yüzlü askerlerimiz artık düşman dökün-tülerine hiç aldırmıyor, olup bitenden haberi olmayan palikarya birliklerinin şaşkınlıkla attıkları birkaç kurşuna aldırmıyor, kendilerini bekliyen, 15 Mayıs 1919 da kahpece işgal edilen İzmir'e doğru koşuyorlardı.

Son bir ümitle yapılan düşman mukavemeti bir iki gün içinde tamamiyle yıkılmıştı. Artık her tarafta yanık köyler, sağa sola kaçışan perişan düşman askerleri, yollara bırakılmış toplar, harp malzemesi görülüyordu.

Bir an önce İzmir'e ulaşmak isteyen süvari fırkasının erleri yemek ve uyumak için durmuyor, gece, gündüz ilerliyor ve kaçan düşmanın, kasaba ve şehirlerimizi yakmasına meydan vermemek istiyordu.

9 Eylül sabahı en ileride giden bölük, Sabuncu boğazından çıkar çıkmaz Akdeniz kıyısına uzanmış olan yaralı İzmir'i gördü.

Bornova kasabasına varıldığı zaman bazı düşman kuvvetlerinin taarruzuna uğramışlardı. Fakat bunların hakkından gelmeyi geridekilere bırakarak İzmir'e koşuyorlardı.

Evlere saklanan Rumlar ve Yunan askerlerinin ateşlerinden yaralananlar, şehit düşenler oldu. Sokak muharebesinden sonra İzmir şosasına çıkarak ilerleyen askerlerimiz nihayet hedeflerine varmışlardı...

Bölükler nihayet Kordonboyuna dahil oldular. Bölük hükûmet konağına vardı ve al sancak dalgalanmağa başladı. Bu sırada limandaki ecnebi gemileri düdüklerini çalıyor ve gemiciler «Hurra!» diye bağırarak Türk zaferini ve Türk askerini alkışlıyorlardı.

Türk Oğluyum, Türk Oğlu!

Dünya bilir ki adım:
Türk oğludur, Türk oğlu!
Türk'e hizmet maksadım,
Türk oğluyum, Türk oğlu!

Tanrım beni yaratmış,
Her tarafta aratmış,
Türklük, yüce muratmış,
Türk oğluyum, Türk oğlu!

Şerefli bir mâzim var,
Nice şehit, gazim var,
Yerde, gökte izim var,
Türk oğluyum, Türk oğlu!

İçte, dışta bir düşman,
Bakamaz yurduma yan,
Tetikteyim, her zaman,
Türk oğluyum, Türk oğlu!

ÖCAL der: Bitti kelâm,
Türklüğe candan selâm,
Uğrunda kurban olam,
Türk oğluyum, Türk oğlu!

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

SESSİZ KAHRAMANLAR

Musa Hulusi Paşa Nasıl Şehit Oldu ?

Tarihini bilmeyen milletler yaşamaz! Genç Türk çocuğu! Türk tarihindeki sessiz ve gizli kahramanları bilmen ve öğrenmen vazifendir. İşte bu hafta size, tarihin yapraklarına sessizce gömülmüş bir Türk kahramanını daha tanıtıyoruz!

GENÇ TÜRK ÇOCUĞU, bu isim sana hiç birşey hatırlatmıyor değil mi? Kurtuluş Savaşını yapan Türk er ve subaylarının damarlarındaki asil kan cevherini kimlerden aldığını sana anlatmadıkları için suç senin değildir. Süratle okuyup geçtiğin o muazzam Türk tarihinin içinde kimlerin yattığını bu sütunlarda bulacaksın.

Ayni zamanda, vaktini aldığı, sinirlerini bozduğu için, su yerine kurşun sıkıp adam öldüren gangster tiplerinin, bir kementte bir öküzü, bir atlıyı adamıyla birlikte yakalıyan kovboy maskaralarının gülünç suratlarına tüküreceksin.

Şimdi gel, tarihe dönelim:

Bunca dökülen kan bahasına aldığımız ve asırlarca üzerinde yaşadığımız İstanbul'a yürümek için plânlar kuran Rus komşumuz, aşağı Tuna üstünde bir şehrimiz olan Silistre'yi bir kere daha kuşattı. Tam 80 bin asker, 130 bin top ve Tuna üzerinde de savaş filosu ile.

Silistre'de bir avuç Türk askeri ve onların başında da Tümgeneral Topçu Musa Hulusi Paşa.

Düşman her taraftan sarmış, imdat gelme ümidi yok. Cehennemin bucağı bir yer. Ama ne çıkar! Paşanın ateşli bir kanı, demir gibi bir yüreği var. Gözlerinin içi gülüyor. Etrafını ısıtan, neşe ve cesaret veren, güneş gibi bir adam.

— Haydi çocuklar, bugün kale kapılarından dışarıya bir uğrayalım, şu Moskafa bir kötek atalım.

Dediğini yaptırıyor. Öyle yapıyorlar, sanki kıra, çiçek toplamağa çıkmış gibi, düşmanın siperlerini altüst ediyor, topundan tüfeğinden bir çoklarını alarak kalelerine dönüyorlar.

15 Mayıs 1854 te başlayan kuşatma 25 Hazirana kadar sürüyor. Kırk gün, kırk gece. Düşman çoğunluk, topu tüfeği kıyamet gibi. Boyuna da yardım alıyor. Biz şuracığa kapanıp kaldık. Paşa yine gülüyor:

— Biz Türküz çocuklar. Bizim imanımız var. İsterse cihan gelsin karşımıza. Yel kayadan ne alır? Bugün Ramazanın on üçü. Hem de mübarek cuma günü. Oruçlu oruçlu şunlara bir çıkış daha yapalım.

9 Hazirana rastlıyan ogün bir daha uğruyorlar. Etrafı allak bullak ediyorlar.

13 Haziranda bir çıkış daha. Yeni Rus Başkumandanını da ağır yaralıyorlar ve onlara öyle bir kötek atıyorlar ki düşman bu kahramanlar yuvasını ele geçiremiyeceğini anlıyor ve ümidi kesiyor.

25 haziranda düşmanından eser yok artık. Kuşatma kalkmıştır. Türk ordusu 3000 şehit, 3000 yaralı vermiştir.

Bütün bu kahramanları idare eden Musa Hulusi Paşa, bu kahramanlar kahramanı, bu sessiz kahraman ne oldu biliyor musunuz?

Üç gün evvel ona müjde geldi:

— Paşa, hükümdar sana Mareşallik rütbesini vermiş. Uğurlu kademli olsun!

Paşa gülümsedi:

— Bizim için en büyük rütbe şehitliktir.

Mareşal oluşundan üç gün sonra namaz kılmak için abdest alıyordu. Serseri bir düşman güllesi gelip bu büyük adamı arzuladığı en büyük rütbeye ulaştırdı.

Oracıkta şehit oldu.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASİ

SAYI: 15 CİLT: 1
3 EYLÜL 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ
İç mecmua: APA Ofset
Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.
İlânın santimi sekiz liradır.

MİNİK HİKAYE

KARIN AĞRISI

Adamın biri doktora gitti:

— Karnım çok ağrıyor. Beni iyi ediniz! dedi.

Doktor da sordu:

— Bugün ne yedin?

— Yanmış ekmek!

Bu cevap üzerine doktor bir göz ilâcı yazıp verdi.

Adam hayretle:

— Doktor, dedi. Benim karnım ağrıyor, gözlerim değil ki! Gözlerimden şikâyetim yok!

Doktor da cevap verdi:

— Once, gözlerini tedavi etmelisin! Çünkü gözlerin sağlam olsaydı o yanmış ekmeği yemezdin. Karnın da ağrımazdı.

Fakir Ayakkabıcının KISMETİ

★ ANDERSEN'DEN GÜZEL BİR HİKAYE ★

BİR ZAMANLAR bir ayakkabıcı, hayli fakir düşmüş, sadece bir çift ayakkabı yapabilecek derisi kalmıştı. Akşamleyin, sabaha dikmeye karar verdiği ayakkabıların derisini kesti, sonra dualarını okudu ve derin bir uykuya daldı.

Ertesi sabah uyanıp da çalışmağa, masasının başına oturduğu zaman akşam kestiği derileri dikilmiş, bitirilmiş olarak masasının üzerinde durmakta olduğunu gördü. Zavallı ayakkabıcı şaşırmıştı, ne diyeceğini bilemiyordu.

Ayakkabileri eline aldı, iyice tetkik etti. Ayakkabılar o kadar dikkatle dikilmişlerdi ki, en ufacık bir iplik parçası bile görünmüyordu.

Çok geçmeden ayakkabıcının dükkânına bir alıcı geldi. Ayakkabıcının verdiği ayakkabılardan o kadar memnun kaldı ki, onun istediğinden çok daha fazla bir bedel ödedi. Ayakkabıcı kazandığı para ile iki çift ayakkabı yapabilecek deri satın alabilirdi.

Ayakkabıcı aldığı deriden akşamleyin iki çift ayakkabı kalıbı kesti, sabahleyin dikmek için hazır etti. Yatmağa gitti. Ertesi sabah kalktığı zaman, iki çift ayakkabıyı dikilmiş, bitmiş olarak masasının üzerinde hazır buldu. Dükkâna da bol bol müşteri geliyordu. Hem de ayakkabıcının istediğinden çok daha fazla para vererek ayakkabıları alıyorlardı. Bu sefer ayakkabıcının dört çift ayakkabı derisi alabilecek parası olmuştu.

Ertesi sabah erkenden uyandığında gene ayakkabıları masanın üzerinde hazır buldu. Bu vaziyet böylece devam edip gitti. Ayakkabıcı akşamleyin kalıplarını hazırladığı ayakkabıları sabahleyin masasının üzerinde hazır buluyordu. Artık zengin ve meşhur bir kimse olmuştu.

Bir akşam ayakkabıcının aklına birşey geldi. Yılbaşı'na 3 gün kalmıştı. Yemekten sonra karısına dönen ayakkabıcı, «Gel bu akşam uyumayalım. Bu ayakkabıları kim gelip yapıyor anlıyalım,» dedi.

Karısı da ona uydu. Bir mum yaktılar. Köşedeki elbise dolabının içerisine saklandılar Geceyarısı içeriye iki küçük adam girdi. Gelip ayakkabıcının masasının üzerine çıktılar, hemen incecik parmakları ile itina içinde dikmeğe başlədılar. İki küçük adam ayakkabıları bitirinceye kadar durmadan dinlenmeden çalıştılar. Herşey bitince geldikleri gibi süratle ortadan kayboldular.

Ertesi sabah, ayakkabıcının karısı «Bu iki küçük adam bizi rahata kavuşturdu. Onlara olan borcumuzu ödemeliyiz,» dedi. «Zavallıların üzerlerinden hiç bir şey yoktu. Soğukta çırılçıplak çalıştılar. Ben onlara ufacık ceketler, pantalonlar, yelekler, çorapar, şapkalar yapacağım. Sen de birer çift ayakkabı dikersin!»

Bu fikir Ayakkabıcının da hoşuna gitti. Küçük adamlar için herşeyi hazır ettikleri zaman hepsini masanın üzerine koydular, kendileri de gene elbise dolabına saklandılar. Hediyelerinin nasıl karşılanacağını merak ediyorlardı.

Geceyarısı hoplaya zıplaya gelen iki küçük adam, masanın üzerinde ayakkabı kalıpları yerine kendileri için hazırlanmış olan hediyeleri bulunca önce şaşırdılar, sonra sevinçle ceketleri, yelekleri, pantalonları üzerlerine geçirmeğe başladılar. Bir yandan da keyiflerinden şarkı söyleyip dans ediyorlardı.

O geceden sonra küçük adamlar bir daha gelmediler, fakat ayakkabıcı ve karısı ömürlerinin sonuna kadar refah içerisinde yaşadılar.

EZOP'TAN HİKÂYELER

Eşek, Aslan ve Horoz

Eşekle horoz her zaman aynı çayırlıkta beslenirlerdi. Gene bir gün çayırlıkta gezerlerken, karşılarına bir aslan çıktı Horoz acı acı ötmeğe başladı (Horozun sesinden hiç hoşlanmadığı söylenen Aslan da gerisin geriye ormana kaçtı) Eşek, aslanın kendisinden korkup kaçtığını zannederek, aslanı takibe koyuldu. Horozun sesini işitemiyecekleri bir yere gelince, aslan geri döndü ve eşeği parça parça etti.

YANLIŞ İNANÇ İNSANI TEHLİKEYE SÜRÜKLER.

Aslan, Eşek ve Tilki

Aslan, eşek ve tilki birlikte avlanmağa çıkmışlardı. Her ne avlarlasa aralarında pay edeceklerdi. Kocaman, besli bir geyik ele geçirdiler Aslan, pay etme işini eşeğe verdi. Eşek binbir güçlükle geyiği üç müsavi parçaya ayırdı. Aslan, eşeğin kendisine lâyık gördüğü parçaya o kadar sinirlendi ki, zavallı eşeğin üzerine atıldı ve onu parça parça etti. Sonra pay etme işini tilkiye emretti. Tilki en ufak parçayı kendisine ayırarak, gerisini aslana bıraktı. Aslan tilkinin bu hareketi karşısında çok memnun oldu. Ona bu terbiye ve nezaketi nerede öğrenmiş olduğunu sordu.

Tilki, «Size hakikati söyleyeceğim, efendim," diye cevap verdi. «Bu terbiyeyi bana şurada cansız yatan eşek ilham etti.»

KENDİNİZDEN ÇOK BAŞKALARININ FELÂKETLERİNDEN ÖRNEK ALIN.

Kartal, kedi ve Domuz

Kartal yuvasını ihtiyar bir meşe ağacının tepesine yapmıştı. Bir yaban kedisi de ağacın ortasındaki bir kovukta yaşıyordu. Yerde ise domuz, yavruları ile birlikte huzur içinde oturuyordu. Yaban kedisinin hainliği olmasa idi, belki de aynı huzur ve anlaşma içerisinde yaşayıp gideceklerdi. Fakat bir gün yaban kedisi, kartalın ziyaretine gitti ve «Komşum, aşağıdaki domuzun ne yaptığını hiç bilmiyorsun... Ağacın kökünü yiyip bitirip devirecek, sonra da yavrularımızı öldürecek,» dedi.

Bu haber kartalı telâşa düşürdü. Ağaç devrilecek de yavruları ölecek diye artık yuvasından ayrılmaz olmuştu.

Bu sefer domuzun ziyaretine giden hain kedi, «Beni dinle dostum,» diye söze başladı, «Yukardaki kartalın, yavrularına, «Sen yuvadan ayrılır ayrılmaz senin minik domuzlarınla onlara güzel bir ziyafet çekeceğine söz verdiğini duydum,» dedi.

Domuz telâşlandı. İninden çıkmağa, yavrularını yalnız bırakmağa cesaret edemiyordu. Kartal ve domuz o kadar korkmuşlardı ki yavrularını açlığa kurbat ettiler. Bu suretle de yaban kedisine ve yavrularına yem oldular.

FAZLA İNANÇ AZ İNANÇTAN DAHA ZARARLIDIR.

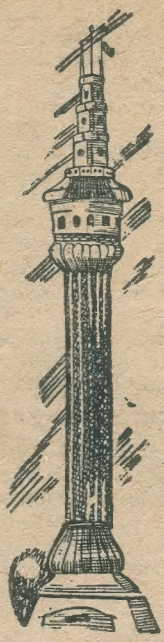

Beyazıt Kulesi

Önünden gelip geçtiğimiz yapıların da birer hikâyesi vardır. Bunları öğrenmek ne kadar faydalıdır. İnsan, içinde yaşadığı şehrin yapılarını tanırsa yurduna olan sevgisi artar.

Beyazıt Kulesi, İstanbul'un en yüksek kulesidir. İstanbul'da, Üniversite bahçesinde kuruludur. Yüksekliği 60 metre kadardır.

Bu kule yangın kulesidir. Eskiden İstanbul'da telefon yoktu. Şehrin bir köşesinde yangın çıktığı zaman itfaiye haber alamazdı. Zaten o zaman yangını tulumbacılar söndürürdü. Bunun için Beyazıt Kulesi yapılmıştı. Bu kulede gözcüler nöbet bekler, durmadan şehrin dört bir yanını gözlerlerdi. Bir yerde yangın gördüler mi, orada duran ve adına «Köşklü» denilen adamlar, koşa koşa tulumbacıların bulunduğu yerlere gider, nerede yangın olduğunu haber verirlerdi.

Beyazıt Kulesi'nde bugün de yangın nöbetçileri vardır. Fakat şimdi yangını telefonla itfaiyeye haber veriyorlar.

Çok eskiden burada tahtadan yapılmış bir kule vardı. Yeniçeriler son zamanlarında, bu kuleyi yıktılar. Sonradan bu taştan kule yapıldı. Üst katına kadar 180 basamaklı bir merdivenle çıkılır.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

15

DOKTOR HUER YER ALTINDA KALAN YILDIRIM KAPTAN'LA ADAMLARINI KURTARMAK İÇİN ONLARIN KAZDIKLARI TÜNEL ÖNÜNE KUYU AÇIYOR.

AYDA DÜŞMAN VAR

NE ... TÜNEL KAZMA YI DURDURDULAR MI? O HALDE İŞ BİZE DÜŞTÜ
KURTARMA EKİBİ

ALLAH CEZASINI VERSİN! ATOM TABANCASININ PİLİ BİTTİ

DEMEK MAHVOLDUK!
EVET., ARTIK KURTULUŞ ÜMİDİ YOK.

AMAN DURUN... ZAYIF BİR ÜMİT VAR.. SAYET DR. HUER BİR YOLUNU BULURDA BİZE ULAŞIRSA...

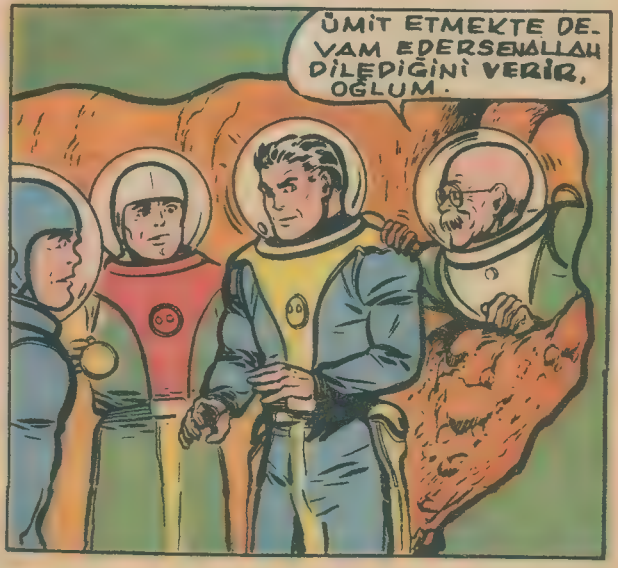
ÜMİT ETMEKTE DEVAM EDERSENALLAH DİLEDİĞİNİ VERİR, OĞLUM.

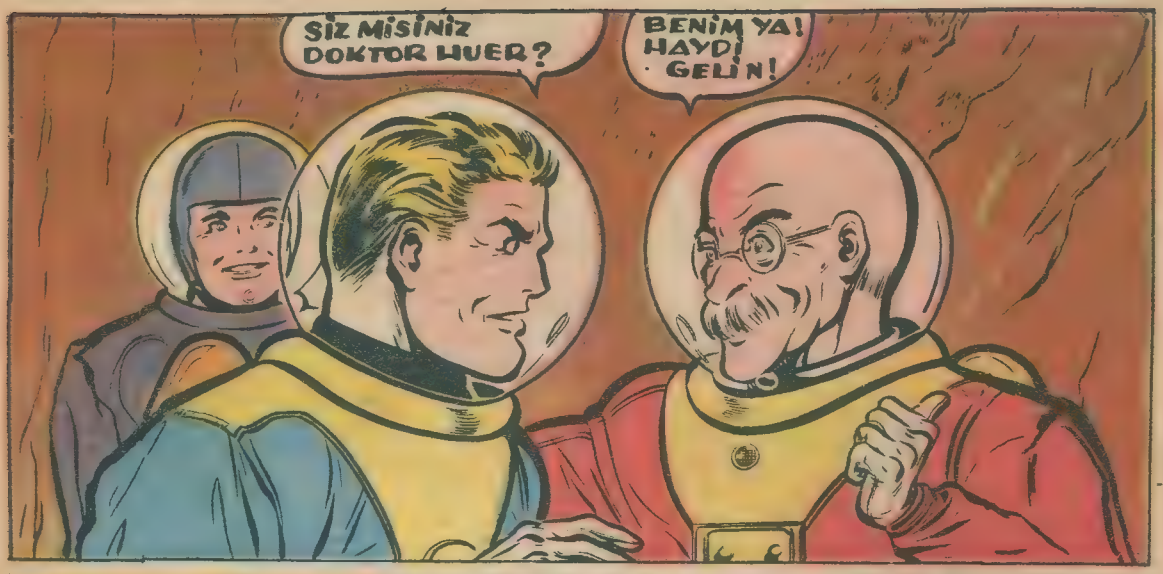
SİZ MİSİNİZ DOKTOR HUER?
BENİM YA! HAYDİ GELİN!

TOPRAK ÇÖK. MEDEN BİR AN ÖNCE ŞU-RADAN ÇIKA LIM!

DEMEK BİZİ KURTAR MAK İÇİN BİR KUYU AÇTINIZ?
EVET SİZİN YE-RİNİZİ TAYİN ETTİKTEN SON RA KUYUYU AÇMAK ZOR OLMADI

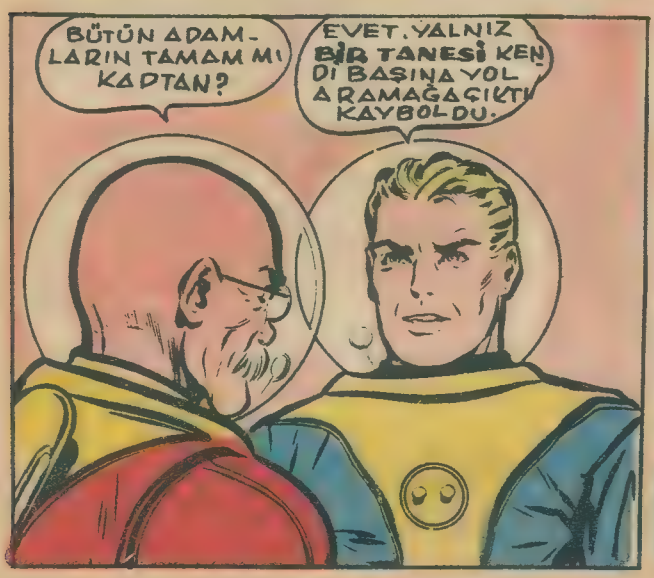
BÜTÜN ADAM-LARIN TAMAM MI KAPTAN?
EVET. YALNIZ BİR TANESİ KEN Dİ BAŞINA YOL ARAMAĞA ÇIKTI KAYBOLDU.

HAYIR KAYBOLMADIM YILDIRIM KAPTAN. İŞTE GELDİM.
GÜZEL.. HAYDİ ŞİMDİ SİZİ MİKNA-TISLA YUKARI ÇEKECEKLER

YILDIRIM KAPTAN. BAZI İŞLERDE GALİBA ÇOK GEÇ KALDIK
KURTARMA EKİBİ

DÜNYADAN ÇELİK BALONLARLA 500 KİŞİ GÖNDERECEKLERDİ.
EVET HESABA GÖRE DÖRT SAAT ÖNCE YOLA ÇIKACAKLARDI. HÂLÂ ONLARI KARŞILAMAĞA HAZIR DEĞİLİZ. ÇABUK, UÇAN KÜREYE
KURTARMA EKİBİ

UÇAN KÜREDE.
ÇELİK BALONLAR BÜYÜK ÇUKURA DOĞRU GİDİYORLAR BİZ ONLARDAN ÖNCE ORADA OLMALIYIZ
EVET DOKTOR

YILDIRIM KAPTAN ÇELİK BALONLARI BEN İNDİRİRİM. SEN OKSİJEN ÇADIRI İLE ALAKADAR OL

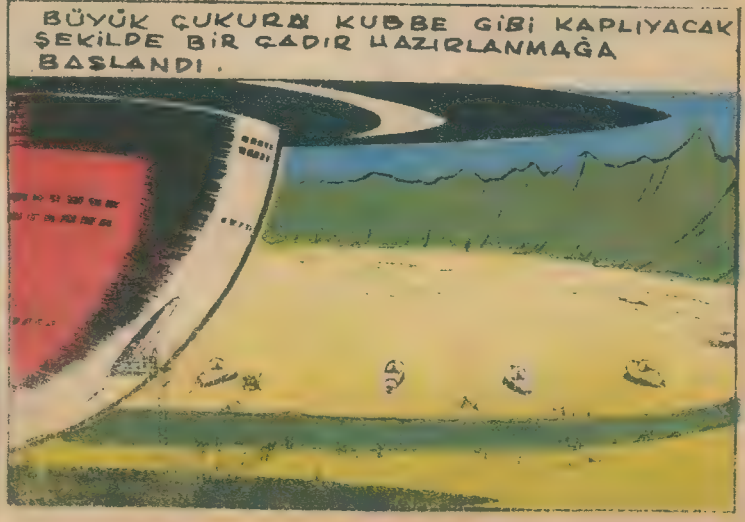
BÜYÜK ÇUKURA KUBBE GİBİ KAPLIYACAK ŞEKİLDE BİR ÇADIR HAZIRLANMAĞA BAŞLANDI.

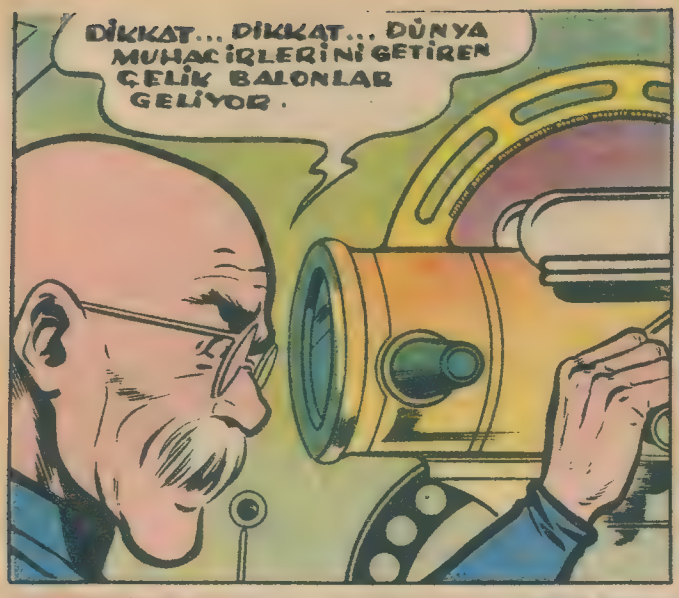
DİKKAT... DİKKAT... DÜNYA MUHACİRLERİNİ GETİREN ÇELİK BALONLAR GELİYOR.

BİZ HAZIRIZ DOKTOR!

500 ÇELİK BALON ÇUKURA İNME. GE BAŞLADI.

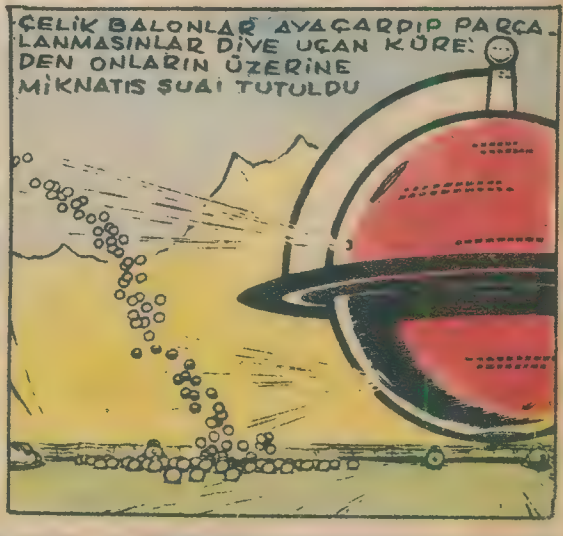
ÇELİK BALONLAR AYAÇARDIP PARÇA. LANMASINLAR DİYE UÇAN KÜRE. DEN ONLARIN ÜZERİNE MİKNATIS ŞUAI TUTULDU

SONRA KUBBE ŞEKLİNDEKİ OKSİJEN ÇADIRI ÇELİK BALON LARIN ÜZERİNE KURULDU VE KÜÇÜK UÇAKLARLA HAVADA TUTULDU.

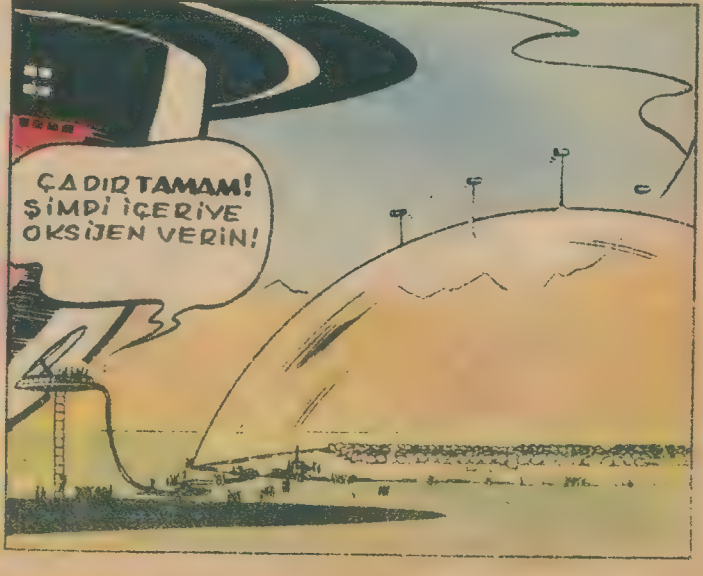
ÇADIR TAMAM! ŞİMDİ İÇERİYE OKSİJEN VERİN!

BİRAZ SONRA
ÇELİK BALON. LARDAKİ ARKADAŞLAR. HERŞEY TAMAM. ÇIKABİLİRSİNİZ!
BAŞARDIK! BUNDAN SONRA DÜNYADA BİR FELÂKET OLURSA İNSANLAR AYA HİÇRET EDEBİLECEK!
BİR ZAMAN İÇİN BURADA YAŞADIKTAN SONRA TEKRAR DÜNYAYA DÖNEBİLECEKLER
SŞŞTT! DİNLEYİN!
DİKKAT... DİKKAT!.. DR. HUER... YILDIRIM KAPTAN.. DERHAL KONTROL ODASINA GELİN!..
ŞEKİLLERİ BELİR. ŞİZ BİR TAKIM HAVA GEMİLERİ AYA DOĞRU GELİYOR.
DERHAL EMİR VER! MUHACİRLER ÇELİK BALONLARINA BİNSİNLER! BİZİMKİLERDE VAZİFE BAŞINA
ALO... ALO!.. DİKKAT! DÜŞMAN UÇAKLARI GELİYOR. OKSİJEN ÇADIRINI DERHAL KALDIRIN!
ÇADIR KALKTI KAPTAN!
ÇELİK BALONDAKİLER.. DÜNYA YERÇEKİMİ MANİVELASINI ÇEVİRİN VE DERHAL DÜNYAYA HAREKET EDİN!

ATOM TOPUNUN BAŞINA GİDİYORUM. BENİ BEKLEMEYİN.
DÜŞMAN UÇAKLARININ BİR ANLIK YOKLUĞUNDAN İSTİFADE EDEN CAN KURTARAN UÇAKLARI UÇAN KÜREYİ TERKETTİLER
UÇAN KÜRE'DE BİR TEK YILDIRIM KAPTAN KALMIŞTI.
DÜŞMAN UÇAKLARI NASIL OLSA BİR AN İÇİN BİR ARAYA GELECEKLER. O ZAMAN ONLARI MAHVEDERİM
LONG-RANGE HEAVY-CALIBER
DÜŞMAN UÇAKLARI UÇAN KÜRE'DE KİMSENİN KALMADIĞINI ANLAYINCA SEVİNÇLE HEP BİRDEN HÜCUMA KAKTILAR
...VE YILDIRIM KAPTAN TAM ZAMANINDA ATOM TOPUNU ATEŞLEDİ-
AYA SEYAHAT BÖYLECE BAŞARI İLE SONA ERDİ. VE UÇAN KÜRE ERTESİ GÜN DÜNYAYA DÖNDÜ.
YILDIRIM KAPTANIN MACERALARI BURDA BİTMEDİ. GELECEK SAYIDA:
DENİZLERİN DİBİNDE!

ÇELİK BALONLAR HENÜZ AYDAN AYRILMIŞTI Kİ ONLARIN BİRAZ EVVEL BULUNDUKLARI ÇUKURA KORKUNÇ BİR BOMBA DÜŞTÜ
DİKKAT ŞİLAH BAŞINA
UÇAN KÜRE DÜŞMAN UÇAKLARINA AMANSIZ BİR ATEŞ AÇTI. FAKAT UÇAKLAR FIKÜÇÜK OLDUĞU İÇİN HEDEFE İSABET ZOR OLUYORDU.
DERKEN UÇAKLARDAN BİR KAÇI UÇAN KÜREYE ARDI ARDINA BİR KAÇ BOMBA İSABET ETTİRDİ
KORKUNÇ BİR PATLAMA OLDU VE UÇAN KÜRE BÜYÜK BİR YARA ALDI.
ALO.. ALO!.. UÇAN KÜREYİ TERKETMEĞE HAZIR OLUN!
YAPMAYIN DOKTOR.. BU İNTİHAR DEMEK OLUR
HAYDİ HERKES CANKURTARAN UÇAKLARINA BİNSİN
SEN NEREYE GİDİYORSUN YILDIRIM KAPTAN?

MUSİKİ BİLGİLERİ

OPERET NEDİR?

Opera, müzik sanatının en önemli kollarından biridir. Bir çeşit sahne eseri olan opera müzikli dram demektir. Sahnede oynanan bu drama büyük bir orkestra eşitlik eder. Konuşmalar artistler tarafından şarkı şeklinde yapılır. Bu sebepten opera oynayacak artistlerin seslerinin fevkalâde güzel olması icabeder.

Opera sanatkârları konservatuarların opera bölümlerinde yetiştirilir. Burada hem sahne sanatı, hem de müzik öğrenir. Opera sanatı en zor bir sanat koludur. Operaların konularını ekseriyetle ağır başlı eserler teşkil eder. Hafif mevzulu olanları da vardır. Bunlara opera komik denir. Avrupa'nın bütün büyük şehirlerinde operalar vardır. Memleketimizde bir tek opera vardır. Ankara'dadır. Opera, bütün dünyada en çok sevilen bir sanat koludur.

OPERA NEDİR?

Operet de opera gibi bir sahne sanatıdır. Fakat konularını eğlenceli ve güldürücü eserler teşkil eder. Müzikli komedi demektir. Sahnedeki artistlerin şarkılarına orkestra eşitlik eder. Artistler şarkı ve danslarla mevzuu canlandırır. Bu sebepten operet artistlerinin de güzel sesli ve hareketli kimseler olması icabeder. Operet sanatkârları da konservatuvarlardan yetişir. Müzik, dans ve koronun hâkim olduğu operet bütün dünyada en çok sevilen bir sahne sanatıdır. Bazı büyük besteciler yalnız operetler yazmakla ün almışlardır.

Nuri Sami KORAL

Hayvanlar ALEMİ

Denizlerin Hokkabazları

Deniz binlerce çeşit balıklarla doludur.

Hayvanat bahçelerinde ve sirklerde gördüklerimiz kolayca terbiye edilebilen deniz aslanları ve ayı balıklarıdır. Bunlar doğuştan, gösterişten hoşlanan hayvanlardır. Yemek vakti geldiği zaman havuzun etrafını çeviren hayranlarına neşeli bir tavırla ağzını açar ve bekler. Atılan balıkları maharetle kapar. Burnunun üzerinde kosaman bir topu aşağı yukarı oynatacak kadar da hokkabazlığı vardır.

Deniz aslanları, ayı balıklarından kulaklarının ufaklığı ile ayrılırlar. Hakiki ayı balıklarının dış kulakları yoktur. Deniz aslanları aynı zamanda arka yüzgeçlerini karada, ileri geri hareket ettirme kabiliyetine de sahiptirler.

Normal şartlar altında deniz aslanları vakitlerinin çoğunu kıyılarda geçirirler. Çocuklarını orada dünyaya getirirler. Anneler sonradan onları suya sokar, nasıl yüzeceklerini ve avlanacaklarını öğretirler. Deniz aslanları sadece Pasifik Okyanusu kıyılarında yaşarlar. Ayı balıkları ise Kuzey Atlantik ve Kuzey Pasifik okyanusları sahillerinde yaşarlar. Bu ayı balıkları insanlarla dosttur ve son derecede meraklıdırlar.

HAYVANLARA DAİR SUALLER VE CEVAPLAR

Kuş'lar işitirler mi?

İşitirler. Fakat onlarda memelilerdeki kulak yapısı yoktur. Hemen gözlerinin arkasındaki ufacık delikler, sesin içeriye girmesine yardım ederler.

Hayvanlarda kanser hastalığı olur mu?

Birçok hayvanlarda, bilhassa yılanlar ve tırtıllarda, kuşlarda ve memelilerde olduğu gibi kanser hastalığına rastlanmaktadır.

Zürafalar nasıl su içerler?

Zürafaların ön ayakları o kadar uzundurlar ki, hayvan bacaklarını iki yana açmadan imkânı yok başını suya eğemez.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 15 — YAZAN: KEMALETTİN TUGCU

İŞ YOKTU. Kimse sokakta kalmış bir çocuğa iş vermek istemiyordu. Yavaş yavaş ayakkabılarım paralandı. Paltomu sattım, pantalonum, ceketim yırtıldı. Ben de öteki serserilere benzedim.

İlkbaharın biraz ilerlediği sırada başıma garip bir iş geldi. Birgün Tramvaylara asıla takıla Edirnekapı'ya kadar gitmiş, ordan surların dışına çıkmış, işsiz güçsüz dolaşıyordum. Yolda bir otomobil gördüm. Yepyeni, pırıl pırıl bir araba Yanına sokuldum. İçinde yalnız bir genç kadın vardı. Dideksiyonu, pedalları kurcalayıp duruyordu, arabasını bir türlü işletemiyordu. Yanına sokuldum:

— Abla, dedim. Bir şeye ihtiyacın var mı?

Kimbilir kaç saattir uğraşıp duruyordu. Bana:

— Buralarda bir garaj filân var mı? dedi.

— Garaj yok. Ama ben otomobilden anlarım. İsterseniz bir bakayım.

— Kadın beni yukardan aşağıya süzdü. Dudağını büktü. Ben:

— Benim kılığıma kıyafetime bakmayın, dedim. Fakirlik ayıp değil. Babam sofördü. Uzun yollarda uyur, arabayı bana bırakırdı. Hem usta şofördü babam. Her türlü tamiri yapardı. Ona yardım ettiğim için ben de nerede kusur varsa anlamağa başladım.

— İstemem çocuğum. Elbette bir tecrübeli şoför geçer.

— Bu yol sapadır abla. Bukadar beklemişsin. Daha ne bekliyeceksin. Hem bir çaresini bulursam beş on kuruş ta verirsin bana.

Kadın çantasından bir gümüş lira çıkartıp bana uzattı. Almadım:

— Ben daha kimseye el açmadım abla, dedim. Haydi ben elimi sürmiyeyim. Sen dediğimi yap. Çevir şu kontak anahtarını. Vitesten çıkart. Marşa bas. Şu sağdaki pedala ablacığım.

Kadın benim bu işlerden anladığımı sezdi. Dediklarımı yaptı. Arabanın önüne geçip kapağı kaldırdım. Her tarafı pırıl pırıl. Saat gibi makine. Otomobilin durumuna baktım ve:

— Senin benzinin bitmiş ablacığım, dedim.

Kadın depodaki benzini gösteren ibreye baktı:

— Daha iki üç litre benzin var, dedi.

— İyi ama çalışmıyor işte. Arabanın burnu havada. Bu arabalar böyledir. Çevirelik arabayı, yokuş aşağı çalışmazsa yüzüme tükür.

Kadın dediğimi yaptı. Fireni boşaltıp arabayı geri geri giderken döndürdü. Arabanın başı aşağıya gelince marşa bastı. Motor saat gibi işlemeğe başladı. O zaman durdu ve bana eliyle işaret etti:

— Buralarda benzin satan var mı?

— Var ama epeyce uzakta abla.

— Bagajdan şişeyi al, şu parayı da al. Dolduruver.

Şişeyi aldım. Bana bir on kâğıt verdi. Gittim, şişeyi doldurttum. Yirmi dakikada ancak dönebildim. Şişeyi depoya boşalttım. Parasının üstünü de verdim. Gülerek:

— Sen nereye gideceksin? dedi.

— Ne bileyim. Serseri gibi dolaşıyorum.

— Nerede yatıp kalkıyorsun?

— Bekleme odalarında.

— Haydi bin, seni eve kadar ggtüreyim. Arkandaki esbise pek eski. Çocuğumun elbislerinden vereyim sana.

— Ben iş arıyorum ablacığım.

— İyi ama bu kıvafette adama iş vermezler ki çocuğum

— Doğru abla. Bir kere insanı tepeden ayağına kadar süzüyor, sonra kapıyı gösteriyorlar.

— Haydi, uzun etme, gel.

Pırıl pırıl arabaya atladım. Verelini Şişli. Güzel bir apartımanın önünde durduk. Hemen kapıya koştular. Ailesi merak etmiş. O ayak üstü olanları anlattıktan sonra utana sıkıla dinleyen beni gösterdi Hemen bir odaya soktular. Önüme yemek çıkarttılar. Sıkıca karnımı doyurdum. Koca bir paketle bir de on kâğıt verdiler. Bekleme odasında paketi açtım. Yeni denecek derecede bir çift ayakkabı, bir pantalon, bir ceket. Daha hiç giyilmemiş bir çift çorap. Bir de gömlek.

Polis kalabalığı yararak Özcan'a yaklaştı

— 13 —

ÖMER hikâyesinin burasına gelince biraz durdu, sonra:

— İşte bu olaydan iki gün sonra Özcan'a rastladım, dedi.

Kenan merak etti:

— Özcan kim?

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

İclâl FEYZİOĞLU ☆ İstanbul, Nilüfer Hatun İlkokulu, Sınıf 2/A, No 717

Emine Semra ERTOKUŞ ☆ Beşiktaş, Akaretler İlkokulu, Sınıf 3/B. No. 109

Gültekin AKTAŞ ☆ Yerköy, Atatürk İlkokulu, Sınıf 2, No. 104

Gülen YAKARÖZKAN ☆ Beşiktaş, Turgut Reis İlokulu, Sınıf 5, No. 190

Natık ERGÜNEY ☆ Karşıyaka, Aydoğdu İlkokulu, Sınıf 1/A, No. 273

Fikret AKARSU ☆ Balıkesir, Namıkkemal İlkokulu Sınıf 4/A, No. 532

Gülây AKARSU ☆ Balıkesir, Namıkkemal İlkokulu Sınıf 4/A, No. 695

Rafet AKARSU ☆ Balıkesir, Namıkkemal İlkokulu Sınıf 2/A, No. 158

Hüseyin KOSEOĞLU ☆ Üsküdar, III. Selim İlkokulu Sınıf 3/A, No. 498

Muhteşem SALMANGİL ☆ Eminönü, Balipaşa İlokulu, Sınıf 4/B, No 146

İlyas ARTAM ☆ Çatalağzı İlkokulu, Sınıf 5, No. 223

Mehmet Ümit GÜLER ☆ Karacabey İlkokulu, Sınıf 2/B, No. 570

İmren GÜREL ☆ Fatih, Akşemsettin İlkokulu, Sınıf 2/B, No. 34

İnci GÜREL ☆ Fatih, Akşemsettin İlkokulu, Sınıf 1/C, No. 417

Göksel ÖZBAY ☆ Erzurum, Kurtuluş İlkokulu, Sınıf 1/B, No. 86

Atillâ ATALAY ☆ Şişli, Nilüfer Hatun İlkokulu, Sınıf 3/A, No. 184

Hatice ÖZEL ☆ Kuzguncuk İlkokulu, Sınıf, 1 No. 322

Halûk DEMİROK ☆ Kozyatağı İlkokulu, Sınıf 4 No. 14

Aytül ÖZDAĞ ☆ Şişli, Talâtpaşa İlkokulu, Sınıf 5/A, No. 451

Enver TUNÇTÜRK ☆ Bakırköy, Kartaltepe İlkokulu, Sınıf 1/B, No. 232

MERAKLI Bahisler

AY ETRAFINDAKİ SİSLİ BULUTLAR

İnsanlar her gün gayet mantıkî bir sebeple havadan bahsetmektedirler. Mecelâ, ayın etrafında sisli bir bulutun mânâsı yağmurdur. Bu eski inanç bir hakikat payı taşımaktadır. Ama neden'i biliyor musunuz acaba? Ayın etrafı içerisinde buz parçacıklarının dolu olduğu bulutlarla çevrilmiştir. Işıkları bu sulu bulutların içerisinde kırılır. Bu buz parçacıkları bizi suhunetin değiştiğinden haberdar ederler.

GÖK KUŞAĞININ PRATİKTEKİ FAYDASI

Gene halk arasında, «Denizciler geceleyin gök kuşağını gördükleri zaman sevinirler. Gündüz gördükleri zamansa hiç hoşlarına gitmez!» gibi bir söz vardır. Bu da oldukça hakikati ifade eder. Ebem kuşağı yağmur taneciklerinin güneşin ışıkları arasında kırılması ile meydana gelir. Ebem kuşağına sebep olan yağmur tanecikleri her zaman güneşin aksi istikametindedir. Meselâ öğleden sonra güneşte bir ebem kuşağı mı gördünüz, buna sebep olan yağmur tanecikleri doğudadır. Neden? Çünkü ebem kuşağı güneşin aksi istikametinde olmalıdır ki bu da batıdır.

AVRUPA ismini nereden aldı?

Bütün kıt'aların isimleri vardır. Bu isimlere dair birçok hikâyeler anlatılır. Bunların arasında en enteresanı Avrupa'nınkidir.

Rivayete göre, Avrupa, tarihte okuduğumuz Fenike'nin meşhur kıralarından biri olan Agenor'un dillere destan güzelliğe malik kızının ismidir. Evet, Avrupa bir kız ismidir.

Eski inançlara bakılırsa, gök tanrılarının lideri sayılan Zevs, Fenike kralının bu harikulâde güzel kızını bir gün gölde yıkanırken görür ve âşık olur. Bu aşk yüzünden bütün saadetini kaybeder. Zevs düşünür, taşınır, nihayet Avrupa'yı kaçırmağa karar verir

Peki ama, kralın adamları tarafından korunan bu dilberi nasıl kaçıracak? Uykusuz geçen gecelerden sonra, beyaz bir boğa kılığına girer ve Avrupa'nın dolaştığı yere gelir. Güzel kız burada arkadaşlarile eğlenmektedir. Avrupa'nın kardeşleri bu güzel beyaz boğayı görünce hemen etrafını alırlar, teker teker üzerine binip kırda dolaşırlar.

Bu onlar için görülmemiş bir eğlence olur. Sıra hikâyesini anlattığımız Avrupa'ya gelir ama o korkmaktadır. Nedense içinde bir garip his vardır. Kardeşleri kendisiyle alaya başlayınca dayanamayıp o da beyaz boğaya biner.

Hayvan kılığındaki Tanrı, birden harekete geçer ve bütün süratiyle denize doğru koşmağa başlar.

Beyaz boğanın bu hareketi Avrupa'nın kardeşlerini önce şüpheye düşürmez. Fakat hayvanın sürati arttıkça onların da yürekleri çarpmağa başlar.

— Sakın kızkardeşimize bir fenalık yapmağa kalkmasın?

— Ya onu öldürürse?

Ama bu konuşmaların tabii artık hiç faydası yoktu. Zevs denize dalmış ve Tanrılık kudretini kullanarak, dalgaların arasında Avrupa ile birlikte kaybolmuştu.

Biliyorsunuz Zevs, kitaplarda yazıldığı gibi doğrudan doğruya Olimpos Tanrılarının lideridir. Onun için kaçırdığı Avrupa'yı doğruca meşhur Girit adasına getirir ve bu adada da sevgilisini hiç vakit kaybetmeden inek kılığına sokar. Evlenirler.

Gel zaman git zaman aşkları artar. Avrupa da Zevs'i sevmeğe başlar. Baba ocağını aramaz olur. Zaten Fenike kralı da olanlara inanmamıştır. Hiç bir beyaz boğa kızını kaçırıp denizde kaybolur mu? Mutlaka başına bir iş gelmiş, belki de denize giderken boğulmuştur.

Avrupa ile Zevs'in çocukları yıllardan sonra Girit adasında güzel bir medeniyet kurmağa muvaffak olurlar. Hem de o devre göre çok ileri bir medeniyet olur bu.

İşte bu medeniyetin yayılması sonucunda, başta Girit olmak üzere bütün o kıt'aya Avrupa ismi verilir.

Bir ara, bu ismin değiştirilmesi için bazı devletler teşebbüse geçmişlerse de, anlattığımız hikâyenin güzelliğine, orijinalliğine gönül verenler buna razı olmamışlardır

— Bir serseri çocuk. İşte şimdi de onu anlatacağım. Dinle bak.

Ve anlatmağa başladı:

Birgün Sirkeci'deydim. Öğle vakti. Dükkânlardan, lokantalardan misk gibi kızarmış et, kebap, pirzola, balık kokuları geliyor. Lokantaların için tıklım tıklım insan dolu. Kırmızı suratlı, kalın enseli, beşli beşli adamlar, atıştırıp duruyorlar.

Ben küçük bir dükkândan biraz piyazla dörtte bir ekmek yemiştim. Karnım tok sayılırdı. Bir oğlan gördüm. Büyük bir lokantanın vitrininin önünde durmuş. Benzi sapsarı. Bacaklar dal gibi. Saçlar ensesinden, şakaklarından uzamış. Sırtında kirden, terden rengini atmış, dirsekleri patlak, döğmeleri kopuk bir gömlek. Ayaklar yalın. Pantalon yer yer yırtık. Kirden dalga dalga. Paçaları tirfillenmiş. Beline bir iple bağlı duruyor.

Vitrinin önünde, kendisinden geçmiş. Kendi kendine anlaşılmaz birşeyler söyleniyor Camın arkasında yalancı dolmalar, tavuk sövüşleri, baklavalar, hurma tatlıları, porsiyon porsiyon kaymaklı ekmek kadayıfları. Zavallı oğlan ellerini cama dayamış, ağzından salyalar akıyor.

Birden ne oldu bilmiyorum. Tuhaf bir ses çıktı ağzından. Yumruğu ile cama vurdu. Cam sağlamdı. Derken etrafına bakındı. Kenarda bir kaldırım taşı gördü. Onu kaptığı gibi indirdi cama. Caddede bir şangırtı koptu. O tarafa doğru koşuşanlar oldu. Ben çok yakındaydım. Oğlanın kırılan camdan içeriye kapandığını, bir tavuk sövüşüne saldırdığını ve onu bir kurdun bir kuzuyu parçaladığı gibi büyük parçalar halinde yutmağa başladığını gördüm.

Halk birikmiş, şaşırıp kalmış, benim gibi onlar da seyrediyorlardı. Fakat lokantadan çıkan iki garsonla mal sahibi vaziyeti anlayınca biçare çocuğa bastılar tekmeyi, bastılar tekmeyi.

O zavallı hâlâ saldırıyor, yiyecekleri yüzüne gözüne sürüyor, eline geçeni yutuyordu. Fakat zayıf vücudüne inen tekmelerin acısı nihayet baskın çıktı. İnlemeğe, bağırmağa başladı. Çektiler bacaklarından. Eğer oraya biriken halk birden akıllarını başlarına toplayıp mani olmasalardı, zavallının işini bitireceklerdi.

Derken bir polis, garsonlarla mal sahibini itti, yarı baygın bir halde bulunan çocuğu zorla ayağa kaldırdı. Biçarenin yüzü gözü yemek bulaşığı ve gözyaşı içindeydi. Orada bulunan birkaç kişi ile birlikte ben de karakola gittim. Oğlanı bir iskemleye oturttular.

Komiser sordu:

— Senin adın ne?

— Özcan.

— Babanın adı?

— Arif.

— Nerede oturuyorsun?

— Hiç.

— Evin yok mu?

— Yok!

— Kaç yaşındasın?

— Ondört.

Çocuk söylerken ağlıyordu. Bir taraftan da yanını, belini ovuşturuyordu. Yırtık gömleğinden kalem kalem kaburga kemikleri görünüyordu. Galiba yüzüne de vurmuşlardı. Dudağı patlamış, burnu kanıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

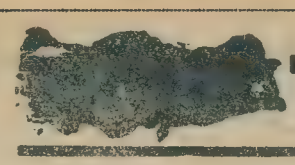

HER HAFTA

BİR İLİMİZ

G İ R E S U N

Giresun'un fındığı pek meşhurdur.

Doğu Karadeniz kıyılarındaki güzel şehirlerimizden biri de Giresun'dur. Bu şehir de çok eski zamanlarda kurulmuştur. Bu bölgede pek çok kiraz ağacı bulunduğundan vaktiyle burada kurulmuş olan şehre «kiraz» kelimesinden alınarak «Kerasus» adı verilmiş. Zamanla da Kerasus, Giresun olmuş.

Bugünkü Giresun şehrinin etrafını kuşatan yıkık kale duvarları, o zamandan kalmadır. O zamanlar Avrupa'da kiraz yokmuş. Buradan kiraz fidanı alıp başka ülkelere götürmüşler. Böylece Giresun, kirazın anayurdu olmuş.

Giresun, Karadeniz'in önemli iskelelerinden biridir.

1955 yılında yapılan nüfus sayımında Giresun'da 334,701 kişi sayılmıştır. Yüzölçümü 6.812.Km.² dir.

Giresun, fındığiyle meşhurdur. Şehirde fındık kırma fabrikaları, konserve, kösele, tuhafiye, koyun üzerine iş yapan şirketler vardır.

Giresun ayni zamanda Giresun ilinin merkez ilçesidir. Bu ile bağlı diğer ilçeler şunlardır: Alucra, Bulancak, Dereli, Espiye, Görele, Keşap, Şebinkarahisar, Tirebolu.

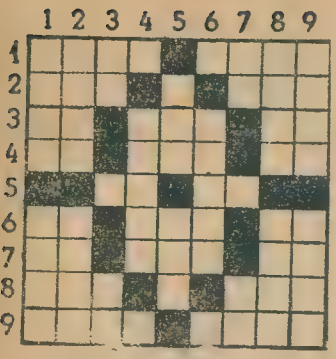

SOLDAN SAĞA:

1 — Sayı, taştan duvar. 2 — Anadolu'nun en eski ahalisinden biri, kumar âleti. 3 — Tersi halatın incesidir, bir yemiş, bir soru eki. 4 — Yama, üye, beyaz. 5 — Yayla atılır, bir nota. 6 — İçilir, bayağı dünyanın uydusu. 7 — Yapılacak şey, dolu, bir emir. 8 — Atın ayağına çakılır, damarla dolaşır. 9 — Breaber doğmuş, asker elbisesinin rengi.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Alçak dağ, tepsi. 2 — Eli ayağı çabuk, erkek hizmetçi. 3 — Bir ek, başka bir ek. 4 — Kesme âleti. 5 — Yemeğe tad verir, kışın olur. 6 — Eziyet eden. 7 — Çok değil, tersi beyaz. 8 — Bir hayvan, yürüme organı. 9 — Bir yemiş, eski değil.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	O	C	A	■	A	Y	A	K
2	U	N	■	D	A	R	■	Ş	U
3	Ğ	■	K	A	Ş	I	K	■	Y
4	U	L	U	■	I	■	U	Y	U
5	■	A	R	A	B	A	C	I	■
6	O	V	A	■	O	■	A	L	İ
7	Y	■	K	A	Y	I	K	■	L
8	U	T	■	Y	A	S	■	M	İ
9	N	A	R	A	■	İ	L	İ	K

Geçen haftaki Bulmacanın halli

■

NEDEN KİRLİ

Öğretmen temizlik muayenesi yapıyordu. Sıra Hasan'a gelmişti.

Öğretmen — Yüzün tertemiz de neden ellerin böyle kirli bakayım?

Hasan — Yüzümü yıkarken oldu efendim...

ÇİZME

Çocuk — Amca, İtalya'ya gitmişsin! İtalya sahiden çizme biçiminde miydi?

— !...

TARİH YAPRAKLARI

KURTULUŞ GÜNLERİ

30 Ağustos 1922 de düşmanı yenen ordularımız süratle İzmir'e doğru akmağa başlamış, 3 Eylülde Eşme, Sındırgı, Emet, Bigadiç, Tavşanlı'yı; 5 Eylülde Bilecik, Bozöyük, Kandıra, Simav, Ödemiş, Demirci, Salihli'yi; 6 Eylülde Balıkesir, Söke, Soma, Akhisar, Bayındır, Tire, İnegöl, Yenişehir, Pazarcık'ı; 9 Eylülde Menemen, Bursa ve İzmir'i kurtarmıştı.

İSTONİ BELGRAD'IN FETHİ

Kanuni'nin birlikte bulunduğu Türk ordusu 4 Eylül 1543 te, 15 gün süren şiddetli bir muharebeden sonra İstoni-Belgrad şehrini Macarlardan almıştı. Macarlar bu savaşta kahramanlıklar gösterdiler. Macar Kumandanı yenildikten sonra Kanuni'nin elini öptü.

GENCE'NİN FETHİ

Ahmet III. zamanında İranlılarla yapılan savaş sırasında, Erzurum Valisi Vezir Hacı Mustafa Paşa kumanda ettiği ordu ile birgün kuşattıktan sonra Gence kalesini ve şehrini fethetmişti.

SİVAS KONGRESİ

19 Mayıs 1919 da Samsun'a çıkan Gazi, Anadolu'daki şehirlerden mümessiller isteyerek, 23 Temmuz - 6 Ağustos arasında Erzurum Kongresi'ni toplamış, orada aldığı neticeyi 4 Eylülde açılan ve 12 Eylüle kadar süren Sivas Kongresi'nde sağlam esaslara bağlamış, bu arada 7 Eylülde «Anadolu ve Rumeli Müdafaayi Hukuk Cemiyeti» adındaki birliği kurmuştu.

9 EYLÜL SERGİSİ

Bugünkü İzmir Fuarı'nın temeli olan «9 Eylül Sergisi» 1927 de, Eylülün 6 sında açılmıştı. Daha sonra bu, İzmir'in kurtuluş gününe getirildi ve nihayet milletlerarası bir fuar şeklini aldı. 20 Ağustostan 20 Eylüle kadar bir ay devam etmektedir.

İKİ ÇOCUK ARASINDA

— Ağabeyim çok büyük bir ressamdır. Bir fırça vuruşu ile gülen bir çocuk resmini, ağlayan bir çocuk resmi yapar.

— O da birşey mi? Babam bu işi fırça kullanmadan, bir tokatta daha canlı yapar!

KAFİ GELİR

Çocuk okuldan gelmişti. Telâşla annesine seslendi:

— Çok acıktım anneciğim.

Anne — Acele etme bekle, yemek henüz yarı pişmiş.

Çocuk — Sen de bana pişmiş olan yarısından ver!

■

KAŞI SAYFADAKİ BİLİN BAKALM'IN ÇÖZÜMÜ

a - 8 kiloluk küpten 3 kiloluk küple 3 kilo pekmez alıp 5 kiloluğa boşaltırız.

b - 8 kiloluk küpten 3 kiloluk küple tekrar 3 kilo pekmez alıp tekrar 5 kiolluk küpe boşaltırız. Tabii o zaman 5 kiloluk küp ancak 2 kilo pekmez daha alabileceğinden 3 kiloluk küpte 1 kilo pekmez artar.

c - Bundan sonra 5 kiloluk küpü 8 kiloluk küpe boşaltırız.

ç - Bu sefer 3 kiloluk küpteki 1 kilo pekmezi boşalan 5 kiloluğa dökeriz. Sonra 3 kiloluk küple 8 kiloluktaki pekmezden 3 kilo pekmez daha alarak 5 kiloluğa dökeriz. O zaman:

8 kiloluk küpte:

7 — 3 = 4 kilo

5 kiloluk küpte de:

1 + 4 kilo pekmez olur.

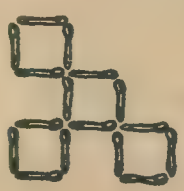

Karşı sayfadaki şekil Bulmacalarının halli

EĞLENCE BULMACA

Bilin Bakalım?

Pekmezle dolu 8 kiloluk bir küpümüz var. Bunun yanında boş duran 3 ve 5 kiloluk iki küp daha var. Bunlardan başka hiçbir kabımız yok.

8 kiloluk küpte bulunan pekmezi 4 er kiloluk iki bölüme ayırmak istiyoruz. Ne yapalım?

İyice düşünün bulamazsanız, bu bilmecenin çözüsü karşı sayfadadır.

(Cevabı karşı sayfada)

Burada 16 kibrit çöpünden meydana gelen 5 kare var. Üç kibritin yerini değiştirmekle 4 kare elde edebilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

MAHKEMEDE

Yargıç:

— Şemsiyenizi bu bayanın kafasında kırmışsınız. Yaptığınız harekete pişman değil misiniz?

Sanık:

— Nasıl olmam? Şemsiye babamdan yadigârdı.

HAZIR CEVAP

Öğretmen — Oğlum, bana Osmanlı padişahlarının isimlerini say.

Teoman birkaç isim söyledi. Sonra duraladı.

Öğretmen — Ben senin kadarken hiç durmadan sayardım.

— İyi ama öğretmenim, siz benim yaşımda iken padişahların pek çoğu daha doğmamıştı.

Her siyah şeklin kenarında 8 er yıldız var. Şimdi, 5 yıldızı tamamen kaldırıp ve bir tanesinin de yerini değiştirmekle yine her siyah şeklin etrafında 8 yıldız bırakabilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

TÜRKİYE PUL Köşesi

PUL MÜBADELESİ YAPMAK İSTEYENLER

Cemal Meltem: *Bostancı, Kocayol, Şenesenevler No: 21 İstanbul.*

Alev Ertümen: *Arda Cad. 87 Kısımpaşa/İstanbul.*

Canpolat Yücel: *Yaylacık Mah. 47. Sokak No. 23 Kırıkkale.*

Ülkü Varlık: *Yenimahalle, Paşababa sokak 27 Rami/İstanbul.*

Necdet Atakul: *Cihan sokak Atakul Ap. 33/10 Yenişehir/Ankara.*

Ümit Balasoy: *Güzelbahçe sokak 35, kat 1 Nişantaşı/İstanbul.*

Tamer Taşkın: *Eminsinan Mah. Pertevpaşa sok. 41 Kumkapı/İstanbul.*

CEVAPLAR

Mehmet GÜLOĞLU'na:

Pullar suya atılıp kâğıtları çıkarıldıktan sonra saklanır.

Attilâ KÜRÜM'e:

Pul köşesinde izahat verdik. Tasnif için katalog lâzımdır.

Ülkü VARLIK'a:

İlk gün damgası vurulacak pullar bellidir. İlân ediliyor. Kıbrıs için pul çıkacağını bilmiyoruz. Pulhan'ın kataloğu fena değildir. P. T. T. İdaresinden son çıkacak pulları öğrenince bildireceğiz.

Canpolat YÜCEL'e:

Pulların temiz defter veya klasör içinde rutubetten korunması mümkün olur.

Cihat DOĞU'ya:

Ecnebi katalokları Haşet Kitabevine geliyor. Blok, dördü birarada, yani birbirinden ayrılmamış pullara denir.

Kâmile İDİL'e:

Pul koleksiyon için biriktirilir. Ticaret için değil. Ticaret için biriktirenler satışa çıkarttıkları zaman müşteri bulamazlar. Pulun kıymeti azlığındadır. Koleksiyonculuk için umumi bir yazı yazacağız.

Ali Natık GÜVEN'e:

Erörler için bir yazı yazmıştık. Diğer sorularınız için de bir yazı yazacağız.

Gürkan MUTLU'ya:

Dünyada en çok yavru yapan mikroplardır. Türkiye'de en çok kümes hayvanları vardır.

SPOR

İngiliz futbolu ağırbaşlı spordur

YAZAN: SULHİ GARAN

Dünyanın eşini ender gördüğü futbolculardan biri muhakkak ki meşhur Alex James'tir.

Arsenal ve İskoçya takımlarının bu emsalsiz soliçi, takımı için durmadan oyun açan ve İngilterenin şöhretli Arsenal takımının gollerinde büyük hissesi olan çok değerli bir futbolcu idi.

Hâlen gazetecilik yapan Alex James, futbol oynadığı sıralarda son derece nazik, centilmen bir oyuncu olarak tanınmıştı..

Kendisi bir yazısında, gençliğinde ceza aldığını anlatınca, doğrusu herkes şaşırdı. Vaka şöyle cereyan etmişti.

Alex James, o zamanlar "Faitb Rovers" takımında oynuyordu. Daha ilk maçta bir kargaşalık sırasında; hakem, hiçbir kabahati olmadığı halde; Alex James'i oyundan ihraç etmişti. Fakat maç devam ederken, yan hakemlerinden biri orta hakeminin dikkatini çekerek, yanlış adamı oyundan çıkardığını belirtmiş; hakem, asıl kabahatli oyuncuyu da sahadan ihraç ile hatâsını tashih etmiş olmasına rağmen Alex James'i müsabakaya almamıştı.

Ertesi hafta aynı takımla yapılan rövanş maçı esnasında Alex James, basit bir faul yüzünden aynı hakem tarafından tekrar oyun dışı edilmişti.

İngilterede âdet olduğu veçhile, oyundan çıkarılan her futbolcu gibi, Alex James de muhakeme edilmek üzere ceza heyetinin huzuruna getirildi.

Heyet reisi yaşlı ve babacan bir adamdı. O zamanlar hayli genç olan ve James'e bir nasihat geçerek, bir daha bunu tekrarlamamasını tenbih ve bu sefere mahsus olmak üzere cezasını affetti.

James ceza heyetinden ayrılırken reis:

"Şimdi sıra kimin" diye sordu.

Suçlu yine Alex James'ti. Zira aynı aynı fakat aynı takımların yaptıkları iki maçta da hakem tarafından sahadan ihraç edilmişti.

Bu defa ceza heyeti bu centilmen sporcuya tam bir ay ceza verdi.

İngiltere gibi haksızlık karşısında dahi af dilenen bir memleketteki bir aylık boykot cezanın ehemmiyeti, başka verlerdeki sportif cezaların müebbet olanına muadildir.

Fakat bu karara ne kendisi, ne de kulüp idarecileri itiraz etmediler, hattâ itirazı düşünmediler bile...

Anlatacağım ikinci hâdise 1939 da yani 19 sene evvel Milâno'da yapılan İngiltere-İtalya millî futbol maçında cereyan etmiştir.

O sıralarda iki defa dünya kupasını kazanmış olan İtalyanlar; İngiltereyi de yenerek; hakikaten dünyanın en iyi futbol oynıyan milletlerinden biri olduklarını isbat etmek ve 1934 deki 3:2 lik mağlûbiyetlerinin acısını çıkarmak istiyorlardı.

Millî futbol maçı çok iddialı başladı ve İngiltere oyunun ilk yarısını 1:0 galip bitirdi. Fakat ikinci yarı zamana çok canlı girişen İtalyanlar sağ açıklarını Biavat'ın şahane bir golü ile beraberliği kazandılar.

Derken... top yine sağ açık Biavat'a geldi. Onun mükemmel şekilde ortaladığı top santrfor Piola şimşek hızıyla saldırdı. Fakat tam sıçrarken hareketini iyi ayarlıyamadığı için topa kafa vuramadı ise de; top vere değeceği sırada yıldırım gibi ona değdi ve böylece sağ yumruğu ile topu kaleye havale etti.

İngiltereli millî futbolcular bu açık hatâyı gördükleri için; topu hemen o noktaya dikerek İtalya aleyhine bir hetbol atmağa hazırlandıkları sırada; maçın Alman hakemi (Batı Alman Federasyonunun şimdiki reisi) Doktor Bauwens'in orta nokta (Santra) yı işaret ettiğini gördüler.

Bu esnada kral locasında bulunan İtalyanın sporcu veliahdi; derhal ayağa kalkarak, İngiltere Futbol Federasyonu umumî kâtibi Rous'a:

"Orta hakemine giderek meseleyi izah edeceğini ve golü iptal ettireceğini" söyledi.

Stanley Rous, Prens'in bu çok sert arzusuna şu sözlerle mâni oldu:

— "Sporda hakem yanılmış olsa dahi; kararının kabul edilmesi icabeder. Eğer hakemlerin sahada verdikleri kararı sonradan bozmağa kalkacak olursak, anarşi ve başıbozuklu:tan kurtulamayız."

Zaten; bu yanlış ve hatâlı kararın ecnebî acısını çıkarmağa ahdetmiş olan İngilizler, oyuna 8 forvetle devam ederek, maçın bitmesine beş dakika kala beraberlik sayısını kazanmağa muvaffak oldular. Fakat Sir Stanley Rous, futbol - bir hatâyı tamir bahasına da olsa - keyfi hareketlerden masun kılmıya, (yabancı bir memlekette, ve kendi takımının aleyhine netice verse bile) muvaffak olmuştu.

BUNU DUYDUNUZ MU?

1925 YILININ OCAK AYINDA AMERİKA'NIN KENTUCKY EYALETİNDE FLOYD COLLİNS ADINDA BİRİ MERAKLULARDAN PARA KAZANMAK GAYESİYLE BİR MAĞARAYA GİRİP ORADA BİR AY OTURMAYA KARAR VERMİŞTİ. HAKİKATEN CİVARDA YÜZDEN FAZLA ÇADIR KURULDU, ONBİNDEN FAZLA MERAKLI TOPLANDI. AYIN 18 Cİ GÜNÜ NASIL OLDUYSA OLDU, YUVARLANAN BİR KAYA MAĞARANIN AĞZINI KAPATTI. FLOYD 20 METRE ÇUKURDA HAPİS KALDI. HALKIN VE ASKERLERİN BÜTÜN KURTARMA GAYRETLERİ BOŞUNA OLDU. GAZETELERİN BU HADİSEYE AYIRDIKLARI SÜTUNLAR, İLK ATOM BOMBASI İNFİLAKINE AYIRDIĞI SÜTUNLARDAN ÇOK DAHA FAZLAYDI..

"KORKUNÇ OLAN ÖLÜM DEĞİL, ÖLÜM KORKUSUDUR" SENEKA

1884 YILININ TAKVİMİNİ HAZIRLIYAN MÜTEHASSIS, 13 TEMMUZ GÜNÜNÜN HAVA DURUMUNU YAZACAĞI ZAMAN HER NASILSA IŞİ ÇIKMIŞ VE BUNU YAZMASI İÇİN KÜÇÜK OĞLUNA BIRAKMIŞ "AKLINA NE GELİRSE ONU YAZ" DEMİŞTİ.. ERTESİ GÜNÜ OĞLUNUN 13 TEMMUZ İÇİN "ŞİDDETLİ KAR" YAZDIĞINI GÖRÜNCE KÜPLERE BİNER. FAKAT O SENENİN 13 TEMMUZU ÖYLE GEÇMEZ Mİ. BÖYLECE TAKVİM MEŞHUR OLUR VE BİNLERCE SATILIR.

19.CU ASIRDA İCADEDİLEN AYAKKABIYI ANDIRAN BANYOLARIN İÇİNE ANCAK MERDİVENLE ÇIKILIRDI. BÖYLECE BİR KİMSE RAHATÇA YIKANABİLİRDİ...

BENDE ŞAMPİYONUM.

KALİFORNİA'DA DAVİD BİDWELL ADLI 7 HAFTALIK BİR ÇOCUK BABASININ BİR ELİ ÜZERİNDE AYAKTA DURABİLMEKTEDİR.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

3 ARKADAŞ

(KEMALETTİN TUĞCU'NUN ROMANI DEVAM EDİYOR)

Sayı: 15 — 50 Krş.